

OPTIKA 2. zh emelt szintű csoport 2007. 12. 13.

Név	ETR-azonosító	Email-cím

Munkaidő 1 óra. Használható: Bronstein, zsebszámológép, előadás- és gyakorlati jegyzet.

1. Egy n törésmutatójú, hengerszimmetrikus lencse bal oldali lapja sík, a másik homorú, az optikai tengely mentén mért vastagsága s . A homorú oldalt befoncsorozzuk, ezzel tükrözővé tesszük. Számítsuk ki (paraxiális közelítésben) az így kapott optikai rendszer leképezési mátrixát! Mennyi a rendszer fókusztávolsága, és hol vannak a fősíkjai? Vázzuk fel a végtelenből párhuzamosan érkező fénysugarak sugármenetét, jelöljük a fókuszpontot is!
2. **a/** Két, R sugarú, n törésmutatójú anyagból készült átlátszó gömböt egy pontjukon egymáshoz illesztünk. Számítsuk ki (paraxiális közelítésben) az így kapott optikai rendszer leképezési mátrixát! Mennyi a rendszer fókusztávolsága, és hol vannak a fősíkjai?
b/ Legyen most $n = 2$! Vázzuk fel a rendszeren áthaladó paraxiális fénysugarak sugármenetét! Vizsgáljuk meg, mennyire jó a paraxiális közelítés: rajzoljuk fel a gömb széléhez érintőlegesen érkező fénysugár további sugármenetét is, közelítés nélkül!
3. Egy tó partján h magasságú oszlopon álló rádiótávcső veszi egy távoli csillagról a vízszintes irányhoz képest α szögben érkező, λ hullámhosszúságú rádiójeleket. A jelek interferálnak a víz felszínéről visszaverődő jelekkel. Számítsuk ki a közvetlen és a visszaverődött sugár közti fáziskülönbséget! (Vegyük figyelembe, hogy a víz felszínén visszaverődő sugár extra π fázist kap!) Mekkora α szögnél alakul ki az interferenciakép első maximumhelye?
4. Egy $5m$ tömegű részecske két, egyaránt $2m$ tömegű részecskére bomlik. Mekkora a bomlástermékek relatív sebessége? (Pontos numerikus értéket is kérek!)

davidjuel